

напряму, який включає в себе усвідомлення особистістю вищих цінностей, ідеалів та орієнтирів, соціально значущих процесів і явищ реального життя, здатність керувати ними як визначальними принципами та позиціями у практичній діяльності і поведінці, виховання найважливіших духовних, моральних і культурно-історичних цінностей, що відображають специфіку формування і розвитку суспільства, національної самосвідомості, світосприйняття і світогляду нації.

Наступним елементом є психологічний напряму, який складається з закріпленням у військовослужбовців психологічної стійкості, здатності до ефективних і адекватних дій у мирний і воєнний час.

Також, в вище наведеному визначенні зазначено, що психологічне забезпечення є певним комплексом заходів. В даний комплекс, на нашу думку, слід віднести насамперед прогнозування та оцінку морального духу, морально-психологічного стану та психологічної безпеки особового складу. Адже, якщо людина морально не готова до виконання службових завдань і керівники не будуть про це знати, то у період виконання завдання дана особа може не лише собі нанести моральну та фізичну шкоду, але і оточуючим її людям.

Наступним етапом повинно бути психологічна підготовка особового складу до виконання бойових завдань, яка буде готувати осіб до всіх тих перешкод, які можуть стати на їх шляху. Адже, на нашу думку, майже не жодна людина може витримати той моральний тиск, який відчують, наприклад, військовослужбовці в період виконання певних завдань, які можуть бути пов'язані із застосуванням зброї та тому подібне.

Та останнім, ключовим елементом слід зазначити надання психологічної допомоги особовому складу, який отримав психічні травми. Даний етап є дуже важливим та необхідним, адже у службовців які протягом певного часу перебувають під впливом стрес-факторів виникає, наприклад, стомленість, яка може погано впливати ефективність бойової діяльності. Через стомленість може виникати втрата концентрації, зниження уваги, порушення мислення та сприйняття реальної ситуації. Також, можуть виникати психічні розлади та захворювання, які в кінцевому результаті призводять до часткової або повної втрати бойової здатності [2].

Тому, на нашу думку, такий фактор, як морально-психологічне забезпечення не слід уникати, адже від нього може залежати як моральне, так і психологічне здоров'я військовослужбовців.

1. Говоруха В.В., Ілюк О.О. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності внутрішніх військ МВС України // Навч. посіб. – Х.: Військ. інститут ВВ МВС України, 2002. – с. 279. URL: http://moemesto.ru/stav/file/15158312/Moralnopsykhologichne_zabezpechennya_SBD.pdf

2. Савельєва А. С., Кудерміна О. І. Основні принципи та функції морально-психологічного забезпечення діяльності сил сектору безпеки і оборони // Збірник тез Всеукраїнського міжвідомчого психологічного форуму «забезпечення психологічної допомоги в секторі сил оборони УКРАЇНИ» (30 червня 2022 року) – С. 94-96. https://www.researchgate.net/publication/363468599_ROBOTA_PENITENCIARNOGO_PSIHOLOGA_V_UMOVAN_VIJNI

УДК 399.31

DOI: 10.31733/17-03-2023-797-799

А. ГОНЧАРЕНКО

курсант ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВІДСУТНОСТІ АБО ОБМЕЖЕНОГО ОСВІТЛЕННЯ

Під час тактичних дій пов'язаних з застосуванням вогнепальної зброї, необхідно враховувати всі умови для введення вогневого контакту. У ході застосування даного поліцейського заходу примусу існує безліч факторів та особливостей, які впливають на

ефективність виконання дій при введенні вогневого контакту, потрібно враховувати погодні умови, пору доби, обстановку що склалася, освітлення та простір приміщення та інше. Усі ці фактори можуть, як покращувати рівень ефективності заходу примусу, так і знижувати його. Можна стверджувати, що необхідність дій з вогнепальною зброєю в умовах відсутності чи обмеження освітлення є крайньою формою необхідності. Враховуючи вищевикладене дана тема є актуальною, а також має, як практичне значення, так і наукове.

Основна мета даної теми полягає у підвищенні професійного рівня знань працівників поліції під час виконання службових завдань з використанням вогнепальної зброї в умовах з обмеженим освітленням.

Акцентована увага і на тому, що виконання оперативних завдань в зазначених вище умовах, ставить перед працівником поліції певні психологічні бар'єри, а це в свою чергу впливає на якість роботи. До почуття небезпеки, страху перед можливою помилкою додається заповідання шкоди сторонній особі. Тому за можливості для працівників поліції необхідно проводити додаткові заняття та відпрацьовувати алгоритм дій у таких випадках.

До факторів, що впливають на результат застосування даного заходу примусу відносяться:

- Одяг та екіпіровка;
- Пора року та пора доби;
- Особиста впевненість правоохоронця у правомірності своїх дій;
- Наявність сторонніх осіб у зоні ураження;
- Раптовість ситуації;
- Фактори, що можуть відволікати увагу;
- Положення тіла, тактика дій під час пересування;
- Психологічна готовність;
- Емоційний стан працівника [1, с. 151].

У ході опитування працівників поліції з різних регіонів було встановлено, що на ефективність виконання оперативних завдань з застосуванням зброї суттєво впливає відсутність або обмеженість освітлення у приміщенні. По-перше, такий факт оперативної обстановки відноситься до екстремальної ситуації, а по-друге, умови ведення вогняного контакту тільки погіршують ситуацію. Це все може унеможливити виконання поставлених задач перед правоохоронцями. Отже, відпрацювання дій в таких умовах вимагає особливої тактико-спеціальної підготовки з урахуванням усіх недоліків та чинників.

Для оперативно-тактичної підготовки особового складу до виконання завдань в зазначених умовах, доцільно використовувати тактичний принцип плановості й оперативності, який означає завчасну розробку планів, створення систем керування та зв'язку, бойову та тактичну підготовку особового складу тощо. У надзвичайних ситуаціях цей процес надасть діям правоохоронців швидкості та рішучості. Адже проблема з освітленням може призвести до повільних та нерішучих дій в оперативній обстановці, а це у свою чергу призведе до провалу операції. Але до небажаних наслідків також може привести поспішність у прийнятті рішень [2, с. 117]

Якщо працівник поліції під час виконання службового завдання опинився в умовах з обмеженим освітленням, то йому необхідно діяти за такими правилами:

- Контролювати простір над собою;
- Не стояти прямо перед вікнами чи дверима;
- Вибирати позицію руху, у якій спина буде захищена;
- Рухатись переконаючись у власній безпеці, короткими ривками;
- Прикривати один одного з напарником [3, с. 76].

Наголошується увага на тому, що застосування зброї в умовах відсутності або обмеженого світла – досить небезпечно, тому треба уникати зіткнення та не провокувати стрільбу, а головне пам'ятати, що зброя є останнім варіантом.

Отже, тактика дій щодо застосування вогнепальної зброї ґрунтується на засвоєнні інформації викладеної в інструктивних документах, відповідних нормативно-правових актах та посібниках. Опанування вогнепальною зброєю надає змогу поліцейському ефективно діяти та успішно виконувати оперативні завдання. При застосуванні вогнепальної зброї поліцейський повинен правильно оцінювати ситуацію, враховувати всі небезпечні чинники та ситуативні фактори.

1. Власенко І. В., Симоненко Г. В. Вплив умов вогняного контакту на результати використання вогнепальної зброї. Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил. 2014. № 4(41). С. 150-152.

Тактико-спеціальна підготовка: навч. посіб. О. Г. Комісаров, А. О. Собакарь, Е. Ю. Соболев, О. С. Юнін та ін. . Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с.

Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навч. посібник. О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М. Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС. 2018. 480 с.

УДК 351.74

DOI: 10.31733/17-03-2023-799-800

Катерина ГУНЬКО

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

Науковий керівник:

ст. викладач **Володимир ТИМОФЄЄВ**

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БОЙОВОЇ МОТИВАЦІЇ СИЛОВИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ ТА ОКРЕМІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

З початком військових дій український народ показав весь героїзм і самовідданість: багато людей, які своїми силами чинили опір окупантам, тисячі людей, які охоче захищають свою домівку, землю та близьких. Кількість добровольців, які хотіли вступити до лав ЗСУ перевищило всі очікування. Ті, хто не встигли приєднатися до ЗСУ, займаються волонтерством і вони досі не втрачають надії долучитися до територіальної оборони чи допомагати буд-яким іншим чином. Доведено, що укладаючи так званий «контракт із війною», наші воїни готові жертвувати своїми нагородами, званнями, кар'єрою, адже у них особливе ставлення та розуміння то професіоналізму. Готуючись до війни, військові налаштовують себе на щоденні страждання та обмеження. Тому розкриваючи образ воїна ми наголошуємо, що від них постійно вимагається високий рівень ініціативності та психологічної підготовленості в усіх починаннях.

Бойова готовність та національна безпека пов'язані між собою в тому, що бойова готовність забезпечує захист країни в разі загрози національній безпеці. Якщо країна не забезпечує достатньої бойової готовності своїх збройних сил, то це може призвести до порушення національної безпеки в разі загрози з боку інших країн, терористичних організацій, кібератак та інших форм загроз. А також для забезпечення національної безпеки необхідно мати комплексну стратегію, яка включатиме в себе не тільки підготовку збройних сил до можливої війни, а й заходи з протидії іншим формам загроз, що могли би порушити безпеку країни.

Науковцями доведено, що в умовах війни військових вирізняє особлива кмітливість, хитрість, винахідливість, рішучість і незламна жага втілити всі набуті теоретичні вміння та навички у практичному бою. Тривале зберігання спокою в умовах бою й хаосу, сила характеру та уміння переносити психологічний тиск в умовах ворожого оточення. Вирішальну роль у нашому дослідженні приділено мотивації воїна як передумові здійснення неможливого, уміння діяти в команді та проявляти лідерські якості [1].

На сторінках наукової праці Фредріка Герцберга ми вбачаємо такі принципи, реалізація яких стає дієвим мотивом в діяльності військовослужбовця. Серед них варто зазначити такі: 1) підвищена відповідальність військових за виконання своїх бойових завдань, до яких вони можуть бути залучені, через не високий рівень контролю; 2) покладання на них відповідальності за повний цикл операції або завершену частину роботи; в) надання військовослужбовцям доступу до інформації, а не передача її через безпосередніх начальників; г) постійне використання можливостей для того, щоб перед бійцями постійно ставилися нові, складніші й небезпечніші завдання, з якими їм раніше не доводилося мати справу; д) постановка перед військовослужбовцями спеціальних завдань, виконання яких дозволить зробити їх вузькопрофільними спеціалістами-експертами [2, 42].

Військовим психологам, фахівцям з психомоторики, які відбирають новобранців